

Nr 278.

Av herr **Sundberg**, om utredning angående inrättande av ett skogsdepartement.

Vid 1943 års Hernömässa framförde landshövding Engberg frågan om inrättandet av ett särskilt skogsdepartement. Denna tanke hade tidigare väckts av dåvarande generaldirektören och chefen för domänverket Gösta Kuylenstjerna. Frågan har sedan dess ytterligare aktualiserats i samband med planläggningen av näringslivets omställning till fredsproduktion.

Om skogens betydelse för vårt land behöver ej mycket ordas. Det är nog att veta, att före kriget nära hälften av vår export härrörde från skogen och att 220 000 arbetare därav hade sin utkomst. I själva verket är skogens bidrag till folkförsörjningen mycket större än vad som framgår av dessa nakna siffror. Skogsprodukterna ingripa nämligen överallt i det dagliga livet på ett sätt, som knappast låter sig beräknas.

Det är sålunda ett svenskt livsintresse, att vår stora nationaltillgång skogen blir skött på bästa sätt. För att åstadkomma detta fordras dels ett vidsynt handhavande av statens intressen som landets största företagare på skogsbrukets område, dels en vittutgrenad samverkan mellan stat och enskilda med avseende på det enskilda skogsbruket. Andra viktiga förutsättningar äro en väl avpassad lagstiftning på skogsvårdens, fastighetsbildningens och fastighetstaxeringens områden, ett effektivt arbete av de för skogsvårdens befrämjande inrättade organen, en tillfredsställande lösning av skogsbrukets arbetskraftsproblem samt en intensifierad forskningsverksamhet beträffande såväl skogens vård och skogsarbetets rationaliserande som skogsprodukternas och särskilt avfallsvirkets utnyttjande.

Skogsbrukets avkastning har hittills — och i särskild grad gäller detta Norrland — till stor del varit ett skördande av vad naturen under långa tider producerat. Den levnadsstandard, som vårt lands befolkning för närvarande uppnått, är därför i väsentlig mån en direkt följd av att dylika naturtillgångar av mer eller mindre urskogsnatur stått färdiga för exploatering. Bibehållandet av denna standard är i samma mån beroende av att det svenska skogsbruket är mäktigt att snabbt framskapa nya råvarutillgångar. Ett producerande och uthålligt skogsbruk måste efterträda det exploaterande. I södra och mellersta delarna av landet har detta till stor del genomförts, även om väsentliga brister i skogstillståndet ännu förefinnas. Men för de norrländska skogarna, varur ofantliga värden skördats, föreligger behov av ett återuppbyggnadsarbete av väldiga dimensioner. Enligt gjorda utredningar torde det här vara fråga om många miljoner dagsverken, som inom de när-

maste åren böra komma till utförande i form av hyggesrensningar, skogsodlingar, ungskogsröjningar, dikningar, vägbyggnader, reglering av skogsbetet etc. Administrationen av detta jättarbete för tillvaratagandet av våra skogsmarkens produktionsförmåga är av ett vitalt intresse för skogsbrukets och skogsindustriens såväl företagare som arbetare och icke minst för det allmänna. Detta återuppbyggnadsarbete utgör en reserv av stora dimensioner vid en eventuell arbetslöshet i samband med näringslivets omställning till fredsproduktion.

Av denna mycket ofullständiga axplockning bland för skogsbruket betydelsefulla frågor torde framgå, att dessa äro av den art och omfattning, att de lämpligen böra handläggas av ett självständigt skogsdepartement och ej som en biuppgift i ett för övrigt mycket arbetstyngt departement.

Jord- och skogsbruk ha givetvis många beröringspunkter. Härvid finnas såväl gemensamma som motsatta intressen. Skogsbruket bedrivs dels som en självständig näring, dels som en stödnäring för jordbruket. Även om den sistnämnda driftsformen under vissa förhållanden är ofrånkomlig, måste det vara ett allmänt intresse, att de skogliga synpunkterna väl tillvaratagas och objektivt vägas mot fördelarna av ett sambruk mellan jord och skog.

Såväl med hänsyn till omfattningen och betydelsen av de frågor, som lämpligen kunna överföras till ett skogsdepartement, samt vikten av att jordbrukets och skogsbrukets intressen tillvaratagas på ett ur det allmännas synpunkt ändamålsenligt sätt, synas sålunda starka skäl tala för att dessa näringar i Kungl. Maj:ts kansli företrädas av var sitt departement och därför jämbördiga kunna mötas vid ärendenas behandling i regeringen.

Inrättandet av ett särskilt skogsdepartement bör föregås av en utredning genom Kungl. Maj:ts försorg över vilka ärenden, som lämpligen skulle överföras till ett sådant departement. Härvid torde även ärenden, som beröra skogsbruket och för närvarande tillhöra annat departement än jordbruksdepartementet, kunna komma i fråga.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer jag,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om tillsättandet av en kommitté med uppgift att utreda lämpligheten av inrättandet av ett skogsdepartement.

Stockholm den 22 januari 1945.

Carl Sundberg.